

25è

premi
de literatura
protagonista
jove 2020 2021

Magus (el mag)

Autor:
Jesús Cortés
Editorial:
Bromera



**Obra finalista
de la categoria
de 13-14 anys**



Guies per a la dinamització de les lectures que opten al premi

Autor/a de la guia: Pep Molist



Magus (el mag)

Autor: Jesús Cortés

Lloc d'edició: Alzira

Editorial: Bromera

Col·lecció: Esfera

ISBN: 978-84-9026-337-2

Resum

Magus és un mag que amb la seva caravana va per tot Amèrica, de poble en poble, fent trucs de màgia i atraient l'atenció de la gent. Quan arriba al poble de Chependale, coneixerà en Nick i en Henry i observarà com aquests dos joves amics són assetjats per una colla de brètols que els volen fer la vida impossible.

El mag aporta una mica de llum i d'emoció a la vida del poble i no dubta a intervenir, amb un dels seus trucs més brillants i més arriscats, capaç de traslladar-nos al futur, en el conflicte que ocupa els nois del poble.

Breu informació de l'autora



Jesús Cortés

Jesús Cortés (Torrent, 1962) des de ben petit, i gràcies als seus germans grans, va gaudir dels tebeos de l'època, que li despertaren una enorme afecció per la lectura. A l'escola, les redaccions li serviren per esmerçar-se en l'exercici de l'escriptura i fer-ho de forma diferent als seus companys, cosa que va cridar l'atenció dels seus professors de llengua i literatura.

Els estudis el van dur fins a les portes de la universitat, però per diverses circumstàncies es va haver de posar a treballar en feines que res tenien a veure amb les lletres. Ell, però, va continuar aprofundint en la seva passió per la lectura i l'escriptura fins que l'editorial Bromera, fa trenta anys, li va donar l'oportunitat de publicar i no la va desapropiar. Ara és traductor i escriptor, sobretot, de literatura infantil i juvenil. Ha sigut reconegut també per les se-

ves innumbrables adaptacions de clàssics de la literatura universal i per acostar-los als joves, com ara *Frankenstein* o *Oliver Twist*. La seva extensa trajectòria ha estat distingida amb guardons com el Premi Fundació Bancaixa de Narrativa Juvenil (*No em pots dir adeu*) o el Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre (*L'ull de la mòmia*). Totes les seves obres han estat editades per Bromera, entre les quals: *Jo soc Milton*; *Roses negres a Kosovo*; *Plom, més que plom!* i la saga *Els 4 Sherlocks*.

Elements interessants de l'obra

1. Novel·la de personatge?

Pel títol i per la importància que agafa en la vida del poble, semblaria que aquesta és una novel·la de personatge, que tot gira al voltant d'en Magus, però la realitat és una altra. Per uns dies, Magus capgira la quotidianitat de Chependale, però els vertaders protagonistes són els joves de Chependale i les seves trifulgues.

Un dels possibles debats és definir el paper de cada personatge en el desenvolupament dels esdeveniments.

2. Bons/dolents, Protagonistes/adversaris

En el moment que analitzem el paper dels personatges, ens adonem que aquesta novel·la és de tall clàssic, lineal gairebé en la seva totalitat i amb uns personatges estereotipats molt clars: uns protagonistes bons (Nick i Henry), amb unes amigues ajudants (Harriet i Mary) i un adversari malvat (Peter Wilson) i tota la seva banda d'ajudants, la colla del Club Cobra (Pigues, Berni, Sabatotes i Guli), que fan la guitza a Nick i Henry.

Magus és un personatge extern, amb capacitats màgiques. Primer actua com a observador, i després pren part per un dels dos bàndols, com si d'un àngel es tractés.

3. Magus

Com a personatge que dona nom al llibre, i com a únic protagonista que té atribucions màgiques i extraordinàries, caldria donar una bona mirada al seu rol. No és un Harry Potter ni un Gandalf, però té unes característiques ben singulars.

4. Narració

L'autor utilitza un narrador omniscient, que ho sap tot tant dels esdeveniments i del lloc com dels personatges, amb els seus sentiments i pensaments, i que ens explica la història com qui explica un conte.

5. Espai

L'escenari de la història és ben curiós i molt cinematogràfic. Recorda un poble de l'oest americà a principis de la segona meitat del segle XX, malgrat que no s'esmenten dates i tot és una mica atemporal. Els elements del poble estan minuciosament descrits: l'estació, la taverna, les botigues, la barberia... i en podríem elaborar una relació i fins i tot un plànol. Malgrat aquesta descripció, si algú es para a reflexionar s'adona que la història podria passar a qualsevol poble del món. També al nostre. Què ofereix, però, aquest marc geogràfic a la història?

6. Temps

És una novel·la sense concreció de temps, tot i que la descripció de l'espai i dels seus elements ens porta a un temps més o menys evident.

Allò que destaca en aquest sentit és que per al desenllaç definitiu hi ha un truc de màgia, un as a la màniga, que fa viatjar en el temps els protagonistes, com si s'enfilessin a la màquina del temps per situar-se en el futur. Podem cercar referències cinematogràfiques i literàries que utilitzin un recurs similar.

7. Tema

Més que la màgia, el tema principal de la novel·la és el «conflicte entre criatures», el *bullying*, que de tan greu pot portar a reptes absurds i perillosos com els que apareixen, amb conseqüències que sovint poden ser irreversibles. És important analitzar allò que es belluga al voltant del tema: la mal·ladat, les colles, el sentiment de culpa...

En aquesta anàlisi, un tema col·lateral i clau és l'amistat, que també pot generar un debat ric i una reflexió interessant.

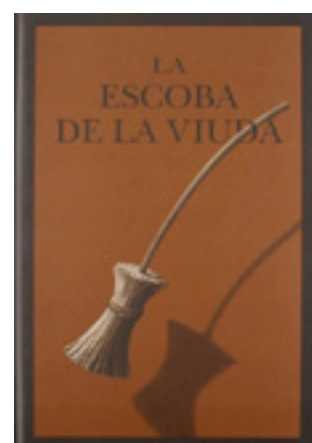
Possibles propostes per a una presentació de l'obra i la seva mediació

Abans de llegir el llibre

És aconsellable llegir el primer capítol en veu alta.

Es presenten els elements necessaris per bastir una novel·la: el QUI (el personatge), l'ON (l'espai), el QUAN (l'estació de l'any) i el QUÈ (la màgia), i també apareixen els altres dos protagonistes.

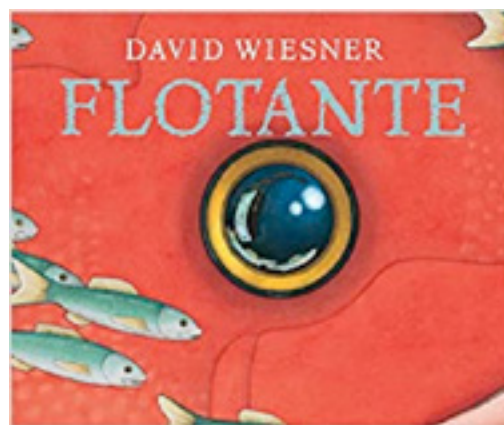
Es crea una bona expectativa perquè com a lectors ens sentim amb ganes de tirar endavant.



Més endavant observarem que l'autor es mostra hàbil en la creació d'expectatives. Sovint avança esdeveniments:

En el moment que arriba el mag i coneix els dos joves: «*Els havia mirat als ulls. Ja ho sabia quasi tot d'ells.*»

Una mica més enllà: «*Nick i Henry... Carn i unglia en els bons moments, i també en els dolents. Però això estava a punt d'acabar-se. Perquè el destí, tan juganer de vegades, els volia jugar una mala passada.*»

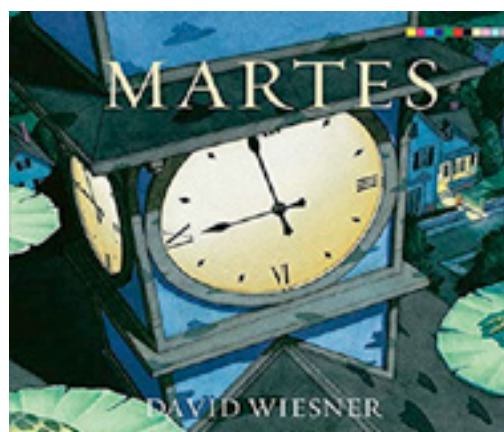


És aconsellable també acompanyar-ho de la lectura d'un àlbum il·lustrat on l'element màgic sigui clau. Són molt recomanables dues obres de l'autor americà Chris Van Allsburg:

- *El higo más dulce*. FCE, 1995
- *La escoba de la viuda*. FCE, 1995

O dues del també americà David Wiesner:

- *Flotante*. Océano, 2007
- *Martes*. Océano Travesía, 2011



Després de llegir el llibre

Es proposen diversos fils per debatre:

- Anàlisi dels diversos personatges, la seva personalitat i el seu paper en la història de Magus.
- La individualitat i el grup, el bullying, la personalitat.
- El binomi i el concepte de «bons i dolents».
- L'escenari i l'època, a quines referències cinematogràfiques, històriques i literàries ens porten?
- La versemblança o la inversemblança de la història. Què hi ha de creïble i què hi ha d'increïble?
- Es pot fer una relació de persones o personatges que han capgirat les nostres vides particulars: un nou alumne, un mestre, un entrenador, un personatge literari...

Per a qui en vulgui més. Altres obres d'un mateix estil

Es pot relacionar el llibre amb pel·lícules d'aventures, amb westerns moderns i amb films de ciència-ficció en què hi hagi viatges en el temps com ara Retorn al futur, Atrapats en el temps...

I per als que vulguin llegir llibres similars:

- Auster, Paul. *Mr. Vertigo*. Ed. 62, 2000
- Fombelle, Timothée de. *Vango: entre cel i terra*. Estrella Polar, 2013
- Higgins, F. E. *El llibre negre dels secrets*. Cruïlla, 2007
- Ruiz Zafón, Carlos. *Les llums de setembre*. Columna, 2016
- Sala i Vila, Carles. *Cornèlius i el rebost d'impossibles*. La Galera, 2010



Mapa de preguntes per a la conducció d'una conversa literària de l'obra

Obra

- Què és el que més t'ha agradat?
- Què no t'ha agradat?
- Un cop vas veure el llibre, vas creure que la història aniria cap on ha acabat anant?
- Recomanaries el llibre als teus companys?
- T'ha fet recordar alguna altra obra que has llegit?
- Entre altres coses, una obra literària es valora per la coherència dels seus elements i la versemblança d'allò que explica. En aquest sentit, com valores *Magus*? L'has trobat versemblant?

Gènere

- En quin gènere literari situaries *Magus*? Realisme, aventures, fantasia, ciència-ficció?

Tema

- Quins temes trobem a *Magus*? Quin creus que és el més destacat?
- Hi ha alguna situació de les que viuen els personatges que hagis viscut o observat de prop?

Narració

- T'ha agradat la forma –la del narrador omniscient– que utilitza l'autor per narrar la història? Una altra forma hauria estat millor?

Personatges

- Són iguals, els personatges, a l'inici que al final?
- Podríem definir els protagonistes i el seu tarannà: *Magus*, Henry, Nick, Peter Wilson...?
- Quin personatge t'ha agradat més? Quin no t'ha agradat?
- Quin t'ha colpit més?
- Dels personatges secundaris, quins recordem? I com els definiríem?
- Hi ha dos bàndols molt marcats. Uns serien els bons, i els altres, els dolents. Els que pertanyen a un o altre, les seves característiques són, en tot moment, les del bàndol al qual pertanyen? Hi ha matisos?

Espai

- Els espais del poble estan minuciosament descrits. A quin d'ells t'agradaria accedir de manera real i per què?
- Els espais et recorden els d'alguna pel·lícula, sèrie o llibre?
- Que els escenaris siguin d'Amèrica, et sembla bé? Si fossin catalans, trobaries la història més propera? Ens hi sentiríem igual, o més o menys reflectits?

Emocions

- La novel·la t'ha emocionat? T'ha deixat indiferent? Quines emocions creus que desvetlla?

Inici i final

- L'inici t'ha fet tirar endavant? T'ha deixat indiferent?
- I el final? Ha satisfet les expectatives que l'obra t'ha anat creant? O com t'hauria agradat que fos?
- T'agradaria imaginar i continuar la història d'algun dels protagonistes?

Camins de preguntes

Preguntes sobre l'obra

Preguntes sobre experiències personals



Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.